

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

1 / 2006

Izrobotuva: Direkcija za istra`uvawe

Mar t 2006 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo januari 2006 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	5
II. Monetarni dvi `ewa	6
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	9
Pri log tabeli	11

**Pozna~ajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva
vo januar i 2006 godina**

- ❖ Od 1 januar i se namalija carini te na okolu 3.700 od vkupno 12.000 tari fni broevi, pri { to prose~nata carinska stapka se namali od 10,5% vo 2005 godina na 9,5% vo 2006 godina. Namaluvawe to na carini te e usloveno od vlezot na Republika Makedonija vo STO.
- ❖ Na 1 januar i be{e izvr{eno zgolemuwawe na akcizata na cigarite vo ramki na pos tepeno to usoglasuwawe na dava~ki te za cigari so Direkt ivi te na EU vo periodo t od 2005 do 2007 godina. Od po~et oko t na januar i 2006 godina stapija vo sila i izmeni te vo Zakono t za zdravs tvena za{ t i t a, soglasno so koi se predviduva presme t uvawe i pla}awe nadomes t za proizvodst vo i uvoz na tu t unski proizvodi.
- ❖ Na 1 januar i oficijalno zapo~na so rabota dvostolbniot penziski sistem, koj e zadol `i telen za si te lica koi se vrabo t ile po 1 januar i 2003 godina.
- ❖ Na 4 januar i zapo~na so rabota edno{ al terskiot sistem, ~ija osnovna cel e namaluvawe na tro{oci te i vreme to za regist racija na nova firma.
- ❖ Na 4 januar i „IK banka“, prva od banki te vo Republika Makedonija, vovede me|unaroden standard na upravuvawe so kvali tet ot (EN ISO 9001:2000).
- ❖ Na 9 januar i, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika, maloprod a `ni te i rafineriski te ceni se zgolemija vo prosek za 1,2% i 2,7%, soodvet no („Slu `ben vesnik na RM“ br. 2/2006), vo soglasnos t so dvi `eweto na ceni te na surovata nafta i naftenite derivati na svetskiot pazar. Na 23 januar i 2006 godina, Regulatornata komisija za energetika donese odluka so koja maloprod a `ni te i rafineriski te ceni na nafteni te deriva ti se zgolemuvaat vo prosek za 1,2 % i 4,53%, soodvet no („Slu `ben vesnik na RM“ br. 8/2006).
- ❖ Na 23 januar i Regulatornata komisija za energetika donese odluka za zgolemuwawe na cena ta na toplinska ta energija za greewe za 2,03%. Odluka ta }e zapo~ne da se primenuva od 1 februar i 2006 godina („Slu `ben vesnik na RM“ br. 9/2006).
- ❖ Na 25 januar i e pot pi { ana Spogodba za nau~na i tehnolo { ka sorabo tka pome|u SAD i Republika Makedonija, so vremetraewe do 2016 godina, so cel prodol `uvawe na zapo~nata ta razmena na nau~ni i tehni~ki znaewa, kako i zgolemuwawe na nau~niot i tehni~kiot pot encijal.
- ❖ Na 27 januar i, vo ramki na procesot za sorabo tka na zemji te od Jugoisto~na Evropa, e pot pi { ana Deklaracija za izgradba na moderna `elezni~ka mre `a, koja t reba da obezbedi `elezni~ko povrzuvawe na regiono t preku sozdavawe efikasen t ranspor ten sistem.
- ❖ Novi zakonski propisi:
- Zakon za zadol `i telno kapi talno finansirano penzisko osiguruvawe („Slu `ben vesnik na RM“ br. 11/2006)

I. Dviteva vo realniot sektor¹

Mesečnata stopka na inflacija, merena preku indeksot na trošocite na životot², vo januari 2006 godina iznesuva 1,7%. Mesečniot porast vo najgolem del e determiniran od zgolemuvaweto na akcizata na cigarite (zaradi nejzino usoglasuvawe so Direktivite na EU) i izmenite vo Zakonot za zdravstvena zaštita od januari 2006 godina, što dovede do porast na cenite na tutunot (za 36,9%) i sledstveno, do porast na trošocite vo kategorijata „tutun i pijalaci“ (17,9%). Mesečnata inflacija e delumno uslovena i od povisokite trošoci za ishrana (za 0,8%, zaradi povisokite ceni na zelenčukot, prerabotkite od meso, ovočeto i mlečne proizvodi), kako i od porastot na trošocite za higijena i zdravje i soobrajajni sredstva i usluzi (porast na cenite na tečnite goriva za 2,8%). Od aspekt na strukturata, mesečniot porast vo celost e determiniran od povisokite trošoci za stoki (za 2,1%), dodeka trošocite za usluzi se nepromeneti.

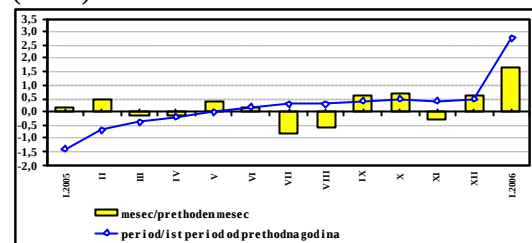
Godišnata stopka na inflacija vo januari 2006 godina iznesuva 2,8% i se dolgi glavno na niskata sporedbena osnova od prethodnata godina. Pritoa, porast na trošocite e registriran vo site kategorii (osven higijena i zdravje), a najgolem pridones imaat zgolemenite trošoci za tutun i pijalaci i za ishrana (za 17,6% i 1,7%, soodvetno). Od strukturen aspekt e registriran pointenziven porast na trošocite za stoki (za 3,3%) vo odnos na trošocite za usluzi (za 0,9%).

¹ Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

² Počnuvajќi od januari 2006 godina, statističkoto snimawe na cenite na naftenite derivati se vrši od 26. vo prethodniot mesec do 25. vo tekovniot mesec za da se opfatat poveќekratnite promeni na cenite vo tekot na mesecot. Periodot na statističko snimawe na ostanatite ceni opfateni vo inflacijskiot indeks e nepromenet (od 1. do 15. vo mesecot).

Grafikon 1

Trošoci na životot
(vo %)

Izvor: Državen zavod za statistika.

Cenite na malo vo januari 2006 godina beleat mesečen porast od 1,2%, pri porast na cenite na zemjodelskite proizvodi, neprehranbenite industrijski i industrisko-prehranbenite proizvodi (za 2,5%, 2,6% i 0,3%, soodvetno). Od strukturen aspekt, mesečniot porast e determiniran od povisokite ceni na stokite (za 1,9%).

Na godišna osnova, cenite na malo se zgolemija za 4,3%, kako odraz na porastot na cenite na zemjodelskite i neprehranbenite industrijski proizvodi (identičen porast od 6,8%).

Cenite na proizvođitelite na industrijski proizvodi vo januari 2006 godina se povisoki za 1,6% vo sporedba so prethodniot mesec, reflektirajќi gi zgolemenite ceni na proizvođitelite vo prerabotuvačkata industrija. Vo ramki na prerabotuvačkata industrija, mesečniot porast glavno se dolgi na zgolemuvaweto na cenite na proizvođitelite na tutunski proizvodi (za 21,9%, soglasno so zgolemenite dawački za tutunskite proizvodi od 1 januari 2006 godina), kako i na povisokite ceni na proizvođitelite na nafteni derivati (za 5,3%, soglasno so odlukata na Regulatornata komisija za energetika od 09.01.2006 godina za zgolemuvawe na rafineriskite ceni na naftenite derivati za 2,7%). Na godišna osnova e registriran porast na cenite vo site tri industrijski sektori, pri najizrazen porast na cenite na proizvođitelite na tutunski proizvodi i nafteni derivati. Sledstveno, cenite na proizvođitelite na industrijski proizvodi beleat godišen porast od 6,4%.

Vo januaru 2006 godina³ fizički otobem na industriskoto proizvodstvo bele i mesečen pad od 31,7%, što predstavuva voobičeno dvičewe za prviot mesec od godinata pod vlijanie na sezonski faktori (pomal broj rabotni denovi). Namaluvaweto glavno se dol i na padot na proizvodstvoto vo prerabotuvačka industrija, kako najznačen sektor, za 40,4%, vo uslovi na namaleno proizvodstvo vo site dejnosti. Pritoa, ostvareniot pad vo najgolem del proizleguva od namalenoto proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci, tutunski proizvodi i predmeti za obleka (za 53,4%, 58,9% i 30,7%, soodvetno), koi sočinuvaat edna tretina od vkupnoto industrisko proizvodstvo. Nivniot pad dovede do ponisko proizvodstvo vo grupata „netrajni proizvodi za široka potrošuvacka“ (za 46,7%). Pointenzivno namaluvawe e registrirano i vo dejnosta „proizvodi od drugi nemetalni minerali“, što delumno go uslovi padot na proizvodstvoto vo grupata „intermedijarni proizvodi, osven energija“. Industriskoto proizvodstvo vo sektorot „vadeve rudi i kamen“ e namaleno za 44,3%, dodeka vo sektorot „snabduvawe so električna energija, gas i voda“ e registriran porast na proizvodstvoto od 8,7%.

Sepak, na godišna osnova, fizički otobem na industriskoto proizvodstvo e povisok za 1,8%, reflektiraj i gi pozitivnite ostvaruvawa vo sektorite „vadeve rudi i kamen“ i „snabduvawe na električna energija, gas i voda“ (porast za 1,4 pati i 5,2%, soodvetno). Visokiot porast vo sektorot „vadeve rudi i kamen“ se dol i na

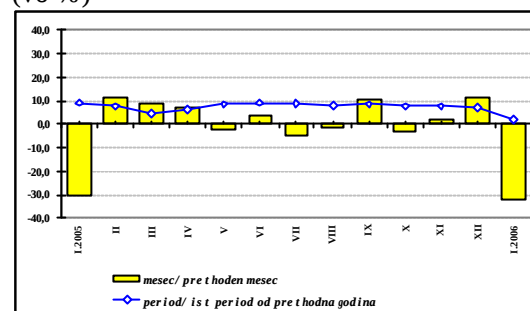
³ Prethodni podatoci na DZS.

II. Monetarni dvičewa

Vo januaru 2006 godina, deviznite transakcii i monetarnite instrumenti na NBRM, kako i denarskite depoziti na dr`avata, bea vo funkcija na apsorbirawe na likvidnosta kreirana preku namalenata pobaruvačka na gotovi pari. Imeno, po visokiot sezonski porast pred novogodišnite i bo i nite praznici, vo januaru gotovite pari vo optek se namalija za 1.339 milioni denari na mesečna osnova. Kreiranata likvidnost vrz ovaa osnova beše celosno neutralizirana preku porastot na denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM (za 660 milioni denari) i aukciite na blagajnički zapisi

niskata sporedbena osnova (restartirawe na eden rudarski kapacitet vo maj 2005 godina). Vo prerabotuvačka industrija e registrirana negativna godišna stapka od 1,4%, vo uslovi na namaleno proizvodstvo vo pogolem del od dejnostite, od koi pozabele itelen pad bele at proizvodstvoto na prehranbeni proizvodi i pijalaci, na tutunski proizvodi, na predmeti za obleka i na osnovni metali.

Grafikon 2
Industrisko proizvodstvo
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika.

na NBRM (nivoto na blagajnički zapisi na mesečna osnova e povisoko za 1.492 miliona denari). Na aukciite održani vo januaru e registrirana, vo prosek, povisoka pobaruvačka od ponuda na blagajnički zapisi, taka što prosečna ponderirana kamatna stapka na blagajnički zapisi od 8,52% vo dekemvri 2005 godina, vo januaru se svede na 7,31%. Voedno, vo uslovi na povisoka pobaruvačka od ponuda na devizni sredstva (na segmentot banki - pretprijatija), na devizniot pazar NBRM ostvari neto-proda`ba na devizi, deluvaj i vo nasoka na povlekuvawe likvidnost. Kako rezultat na vakvite

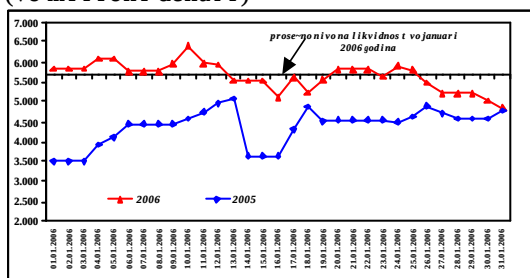
dvi`ewa, *vkupnite likvidni sredstva na bankite*⁴ na mesečna osnova se namalija za 19,2% i na krajot na mesecot iznesuvaa 4.850 milioni denari.

Proseñnata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem vo januari 2006 godina iznesuva 5.644,9 milioni denari, {to pretstavuva porast od 1,6%vo odnos na prethodniot mesec. Od aspekt na dnevna dinamika, likvidnosta na bankite be{e relativno stabilna, so odredeni oscilacii pod vlijanie na voobi`aenite faktori. Pozna`itelan pad na likvidnosta e registriran kon krajot na mesecot, vo uslovi na poviok interes na bankite za vlo`uvawe vo blagajni`ki zapisi i netoprilivi na smetkata na dr`avata. Vi{okot likvidni sredstva na bankite nadobvrskata za zadol`itelna rezerva (vo denari)⁵, vo januari 2006 godina iznesuva 5,1% (24,2% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3

Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite

(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo januari 2006 godina, na oficijalniot pazar na pari ne bea realizirani transakcii. Pritoa, vo ramki na neposrednoto bilateralno trguvawe na bankite e ostvaren vkupen promet od 93 milioni denari, {to pretstavuva namaluvawe od 22,5% vo odnos na prethodniot mesec. Proseñnata kamatna stopka na me|ubankarskiot pazar na pari vo januari iznesuva 7,1% (8,7% vo prethodniot mesec).

Na krajot na januari 2006 godina, vo odnos na krajot na prethodniot mesec, primarnite pari⁶ se namalija za 12,2%,

⁴ Vklu`uva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

⁵ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

⁶ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadol`itelna rezerva na deviznite depoziti.

odrazuvaj{i go padot na gotovite pari vo optek (za 9,3%) i vkupnite likvidni sredstva na bankite. Vakvite dvi`ewa, nadopolneti so efektot od padot na transakciskite depoziti (za 4,1%), usloviya negativna mesečna promena kaj monetarniot agregat M1 (namaluvawe od 6,6%). Kaj po{i irokite monetarni agregati M2 i M4 e registriran identi`en minimalen porast od 0,1%, glavno zaradi porastot na kratkoro`niot depoziten potencijal na bankite. Na godi{na osnova (januari 2006 godina / januari 2005 godina), monetarnite agregati M2 i M4 se povioki za 14,6% i 14,2%, soodvetno.

Tabela 1

Monetarni agregati i nivnite komponenti (vo milioni denari)

	31.01.2006 godina	mesečna promena vo %	godična promena vo %
Gotovi pari vo optek	13.100	-9,3	-2,0
Depozitni pari	14.599	-4,1	10,4
Monetaren agregat M1	27.699	-6,6	4,2
Kratkoro`ni denarski depoziti	25.614	5,1	22,0
Monetaren agregat M2-denarski del	53.313	-1,3	12,1
Kratkoro`ni devizni depoziti	49.930	1,7	17,5
Monetaren agregat M2	103.243	0,1	14,6
Nemonetarni depoziti	5.077	0,7	5,9
-denarski	3.111	1,8	2,6
-devizni	1.966	-0,9	11,6
Monetaren agregat M4	108.320	0,1	14,2

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

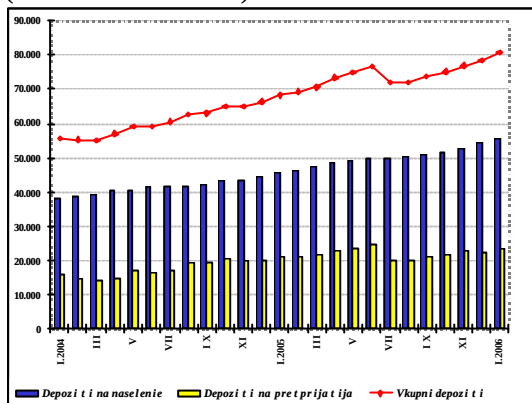
*Vkupnite depoziti na bankite*⁷ vo januari 2006 godina se zgolemija za 2,7% na mesečna osnova. Porastot na vkupnite depoziti vo najgolem del se dol`i na zgolemuwaweto na kratkoro`nite depoziti (za 2,8%), pri istovremen porast na nivnata denarska i devizna komponenta (za 5,1% i 1,7%, soodvetno). Kaj dolgoro`nite depoziti e registriran umeren mese`en porast od 0,7%, vo uslovi na divergentni dvi`ewa vo nivnata valutna struktura. Sektorskata analiza poka`uva zgolemuwawe na depozitite na naselenieto za 2,4% na mesečna osnova. Pritoa, pozitivna mesečna promena e zabele`ana kaj site kategorii depoziti na naselenieto (od aspekt na ro`nata i valutnata struktura), so iskluk na denarskite depoziti po viduvawe. Depozitite na pretprijatijata se povioki za 3,6%, glavno zaradi porastot na oro`enite denarski depoziti do eden i do tri meseci. Na godi{na osnova (januari 2006 godina / januari 2005 godina), vkupnite depoziti na

⁷ Od maj 2005 godina od podatocite za depozitite i kreditite na bankarskiot sistem e isklukena „Radobank“ a.d. Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM e ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

privatniot sektor kaj bankite se povisoki za 18,1%.

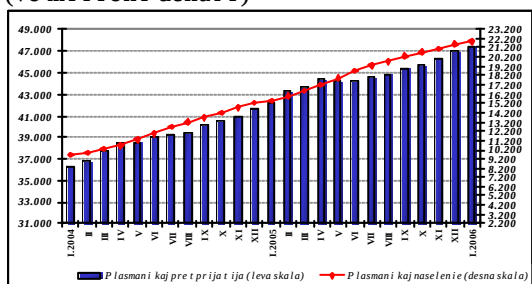
Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vкупnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor zabele`aa mese`en porast od 1,1%, pri istovremen porast na plasmanite vo doma`na i stranska valuta. Taka, denarskite krediti<sup>8</sup> na mese`na osnova se zgolemija za 1,1%, reflektiraj}i go zgolemenoto kratkoro`no kreditirawe na naselenieto i na korporativniot sektor. Kaj deviznite plasmani e registriran porast od 1%, generiran od intenziviranoto kreditirawe na pretprijatijata. Nabquduvano po sektori, plasmanite na naselenieto i pretprijatijata se povisoki za 1,3% i 1,1%, soodvetno. Godi`niot porast na vкупnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor vo januar i 2006 godina iznesuva 20,2%.

Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

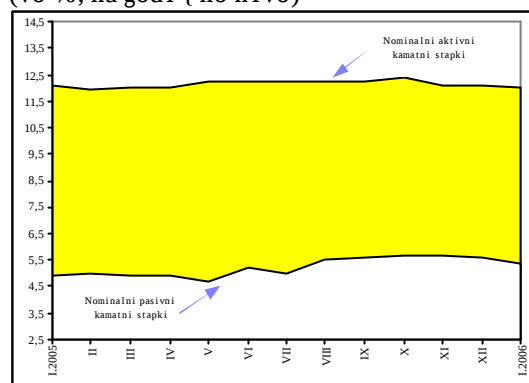

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

⁸ Gi vклу`uvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

Vo domenot na *kamatnata politika na bankite*, vo januar i 2006 godina ne bea registrirani pozna`ajni promeni. Taka, prose`nata ponderirana aktivna kamatna stapka na bankite na denarski krediti za site rokovi i sektori vo januar i 2006 godina iznesuva 12% (12,1% vo prethodniot mesec), dodeka prose`nata ponderirana pasivna kamatna stapka na denarski depoziti za site rokovi i sektori vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 0,2 procentni poena i iznesuva 5,4%.

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi { no nivo)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site ro`nosti i sektori, pri {to se vклу`eni i denarskite krediti i depoziti so valutna klauzula.

Prose`nata ponderirana kamatna stapka na deviznite krediti za site rokovi i sektori vo januar i 2006 godina iznesuva 7,9% (7,8% vo dekemvri 2005 godina). Prose`nata ponderirana kamatna stapka na deviznite depoziti za site rokovi i sektori se zadr`a na nivoto od prethodniot mesec i vo januar i 2006 godina iznesuva 1,4%.

III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

Nadvore{no t rgovska t a razmena na Republika Makedonija vo januar i 2006

godina iznesuva 257,2 miliona evra⁹ i na

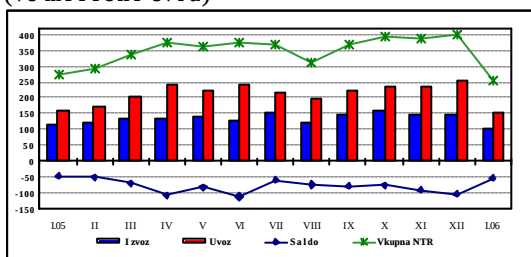

mesečna osnova zabele`a pad od 36%, vo uslovi na sezonski pad na dve nejzini komponenti. Taka, vo januari 2006 godina *izvozot na stoki*, vo iznos od 101,4 milioni evra, na mesečna osnova zabele`a pad od 31,5%, a vo odnos na isti mesec od prethodnata godina pad od 10%. Analizirano po proizvodi, godi{niot pad na izvozot se dol`i pred s` na namaleniot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi i na tutun. Vкупniot *uvoz na stoki* vo januari 2006 godina iznesuva 155,8 milioni evra i na mesečna osnova zabele`a pad od 38,6%, dodeka vo odnos na januari 2005 godina negovoto nivo e ponisko za 2,7%. Godi{niot pad na uvozot se dol`i na namaleniot uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi i na mineralni goriva.

Grafikon 7

Nadvore{notrgovska razmena na Republika Makedonija

(vo milioni evra)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija, a presmetkite vo evra se izvr{eni vo NBRM.

Vo uslovi na pointezniven mese`en pad na uvozot od padot na izvozot na stoki, vo januari 2006 godina e ostvaren namalen trgovski deficit i zgolesena stapka na pokrienost na uvozot so izvoz. Taka trgovskiot deficit vo prviot mesec na 2006 godina vo iznos od 54,3 milioni evra na mesečna osnova e po????? za 48,5%, a stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz e povisoka za 6,7 procentni poeni i iznesuva 65,1%. Na godi{na osnova, trgovskiot deficit ostvari porast od 14,5%, a stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz e poniska za 6,2 procentni poena.

Vo januari 2006 godina, na *devizniot pazar* e ostvaren vкупen promet vo iznos od 272,5 milioni evra, {to pretstavuva pad od 23,2% na mesečna osnova. Pritoa, vo uslovi na pointenziven mese`en pad na ponudata vo odnos na pobaruva`kata na devizi (od 30,3% i 14,8%, soodvetno), delovnite banki realiziraa zgolesena neto-proda`ba na devizi kon pretprijatijata. Vo januari 2006 godina, na devizniot pazar NBRM ostvari neto-proda`ba na devizni sredstva. *Bruto*

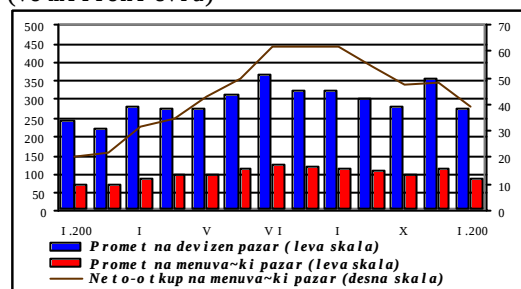
deviznite rezervi na 31.01.2006 godina iznesuvaa 969,4 milioni evra i vo odnos na krajot na prethodniot mesec se namalija za 153,5 milioni evra, ili za 13,7%. Mese`niot pad glavno ja odrazuva realiziranata celosna otplata na dolgot kon Londonskiot klub na kreditori, vrz osnova na prilivot od evroobvrznicite ostvaren vo prethodniot mesec.

Vo januari 2006 godina, ostvareniot promet na *menuva`kiot pazar* iznesuva 88,3 milioni evra i zabele`a pad na mesečna osnova od 20,8%. Namaluvaweto na prometot e ostvareno vo uslovi na mese`en pad na pobaruva`kata i ponudata na devizi od 22,5% i 20,1%, soodvetno. Vакvite mese`ni dvi`ewa na ponudata i pobaruva`kata dovedoa do mese`no namaluvawe na neto-otkupot na devizi za 18,6%, koj vo januari 2006 godina iznesuva 39,3 milioni evra.

Grafikon 8

Dvi`ewe na vкупniot promet na devizniot i menuva`kiot pazar

(vo milioni evra)

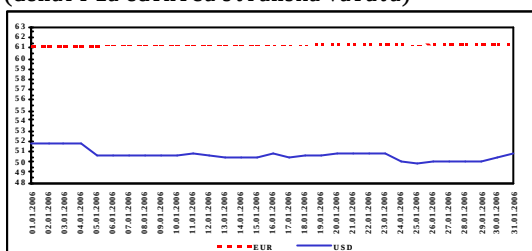
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Na krajot na januari 2006 godina *devizniot kurs na denarot* vo odnos na evroto na devizniot pazar iznesuva 61,41 denar za edno evro i na mesečna osnova depresira za 0,4% (vo dekemvri 2005 godina se razmenuvaa 61,17 denari za edno evro). Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar na krajot na januari 2006 godina iznesuva 50,83 denari za eden amerikanski dolar, pri {to vrednosta na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar zabele`a mese`na apresijacija od 1,7% (na 31.12.2005 godina se razmenuvaa 51,73 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 9

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar (denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto na menuvačkiot pazar vo januari 2006 godina e stabilen i vo prosek se razmenuvaa 61,43 denari za edno evro (nasproti 61,42 denara za edno evro vo dekemvri 2005 godina). Istovremeno, prosečniot kupoprodaen devizen kurs na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar iznesuva 50,67 denari za eden amerianski dolar, pri što denarot na mesečna osnova apesira za 1,8% (vo dekemvri 2005 godina vo prosek se razmenuvaa 51,60 denari za eden amerianski dolar).

Nadvorešniot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoročni krediti i zaemi na krajot na januari 2006 godina iznesuva 1.625 milioni evra i se namali za 213,1 milion evra vo odnos na krajot na dekemvri 2005 godina. Mesečno namaluvawe na dolgoročniot nadvorešen dolg glavno se dolži na celosnata otplata na dolgot kon Londonskiot klub na kreditori, kako i na ostvarenite kursni razliki koi iznesuvaat 16,2 miliona evra. Vo januari 2006 godina se koristenii sredstva vo iznos od 3,4 milioni evra, a vkupnite plateni obvrski iznesuvaat 213,9 milioni evra (204,3 milioni evra glavnica i 9,6 milioni evra kamata). Novosklučenite krediti vo januari 2006 godina iznesuvaat 2,4 milioni evra i vo celost pretstavuvaat zadolžuvawe na privatniot sektor. *Kratkoročniot nadvorešen dolg*¹⁰, koj vo celost se odnesuva na privatniot sektor, na krajot na januari 2006 godina iznesuva 79,3 milioni evra. Vo januari 2006 godina, vrz osnova na odobreni kratkoročni krediti, se koristenii sredstva vo iznos od 0,8 milioni evra, dodeka plateni se obvrski vo iznos od 0,6 milioni evra.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	I.2006 XII.2005	I.2006 I.2005
	vo %	
Tro{oci na `ivotot	1,7	2,8
Ishrana	0,8	1,7
Tutun i pijalaci	17,9	17,6
Obleka i obuvki	0,0	0,2
Domuvawe	0,1	0,9
Stan (stanarina, voda, uslugi)	-0,1	-0,4
Ogrev i osvetlenie	0,2	1,7
Higiena i zdravje	0,8	-0,9
Kultura i razonoda	-0,2	5,5
Soobra}ajni sredstva i uslugi	0,3	3,5
<i>S t o k i</i>	<i>2,1</i>	<i>3,3</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,0</i>	<i>0,9</i>
Ceni na malo	1,2	4,3
Zemjodelski proizvodi	2,5	6,8
Neprehranbeni industriski proizvodi	2,6	6,8
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0,3	-0,3
Pijalaci	-0,2	-0,6
<i>S t o k i</i>	<i>1,9</i>	<i>4,6</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,0</i>	<i>3,9</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	I.2006 XII.2005	I.2006 I.2005
	vo %	
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	1,6	6,4
Energija	3,0	26,6
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,3	-2,4
Kapitalni proizvodi	0,0	-0,3
Trajni proizvodi za široka potrošnja	-1,4	4,3
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	1,9	3,4
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>-0,4</i>	<i>5,4</i>
<i>Prerabotuvana industrija</i>	<i>1,9</i>	<i>6,9</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	-1,2	-0,8
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	21,9	17,1
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	-0,2	0,4
Proizvodstvo na predmeti za obleku; dorabotka i bove na krzno	0,1	-1,4
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0,0	2,3
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	5,3	52,5
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	-0,6
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	0,1	-4,3
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,3	1,0
Proizvodstvo na osnovni metali	-0,5	-7,4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvana faza, osven mašini i uredi	0,0	0,0
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3,6	6,9
<i>Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>2,5</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3
Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	I.2006 XII.2005	I.2006 I.2005
		vo %	
Vkupno	100,0	-31,7	1,8
Energija	21,8	6,2	9,0
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	-35,8	4,8
Kapitalni proizvodi	4,8	-42,0	-4,0
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1,4	-61,3	-23,1
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38,1	-46,7	-6,2
Vadewe rudi i kamen	1,8	-44,3	138,4
Prerabotuvanka industrija	79,4	-40,4	-1,4
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	-53,4	-5,0
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	-58,9	-27,2
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2,5	-35,6	7,8
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i bove na krzno	8,6	-30,7	-11,8
Izdavanka dejnost, peatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3,9	-39,8	12,1
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3,0	-5,9	39,3
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5,9	-25,5	9,1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	2,6	-46,0	-19,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,1	-46,4	53,0
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	-15,9	-21,8
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvankata faza, osven mašini i uredi	3,8	-36,1	-21,8
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3,2	-45,9	118,5
Snabduvawe so električna energija, gas i voda	18,8	8,7	5,2

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	januari 2006		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	5.298	-11,7	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	3.976	-21,1	75,0
- personalen danok na dohod	511	-46,3	9,6
- danok od dobivka	180	-18,6	3,4
- danok na dodadena vrednost	1.760	-24,0	33,2
- akcizi	1.132	19,5	21,4
- carini	280	-44,1	5,3
-ostanati danoci	92	31,4	1,7
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	650	-16,1	12,3
-profit odjavni i finansiski institucii	83	13,8 pati	1,6
- administrativni taksi i nadomestoci	107	-36,7	2,0
- ostanati administrativni taksi	20	-9,1	0,4
- ostanati nedano~ni prihodi	1	-75,0	0,0
<i>Kapitalni prihodi</i>	52	-7,1	1,0
Vkupni buxetski rashodi	5.008	-42,0	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.718	-24,9	94,2
- plati i naemnini	1.859	-4,0	37,1
- stoki i uslugi	813	-58,3	16,2
- transferi	1.563	-29,6	31,2
- kamati	483	2,7 pati	9,6
<i>Kapitalni tro{oci</i>	290	-87,7	5,8
Buxet sko saldo	290		
Finansirawe	-290		
<i>Prilivi</i>	8.643		
<i>Odlivi</i>	8.933		

* Od januari 2006 godina centralniot buxet se prezentira vo nova forma koja gi vku~uva smetkite na fondovite i prihodite i rashodite od smetkite za sopstveni prihodi.

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvigova vo Republika Makedonija**Tabela 5**

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.05	I.06
I. Neto devizna aktiva	66,282	57,130
Aktiva	69,504	60,326
Pasiva	3,222	3,196
II. Neto doma { na aktiva	-40,520	-33,763
Kredit i na banki, neto	-8,876	-10,368
Kredit i na banki	45	45
Aukcija na kredit i	0	0
Aran `mani za reotkup	0	0
Kredit i vrz osnova na hart i i od vrednost	0	0
Dolgoro~ni kredit i	31	31
Avansi	4	4
Ostanato	10	10
Instrument i	-8,921	-10,413
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-8,921	-10,413
Neto, Dr `ava	-18,989	-11,024
1.Kredit i na dr `avata	3,290	3,290
Koristewe na kredit od Fondot	0	0
Obi~en kredit	0	0
Otkupeni dr `avni hart i i od vrednost	1,039	1,039
Ostanato	2,251	2,251
2.Depoziti na dr `avata	-22,279	-14,314
A) Vo denari	-6,993	-7,653
Depozitni pari	-6,993	-7,653
- Trezorska smetka	-6,562	-7,214
- Drugi buxetski fondovi	-431	-439
Fond za poddr { ka na monetarnata politika	0	0
B) Vo stranska valuta	-15,286	-6,661
Depoziti na Centralna vlada	-15,139	-6,516
od koi: Fond za pati { ta	-147	-130
Drugi depoziti na dr `avata	-147	-145
3.Eksterna smetka	0	0
Ostanati stavki, neto	-12,655	-12,371
Ostanat aktiva	5,324	5,243
Ostanata pasiva	-5,368	-4,794
od koi: Preodna smetka	-487	-14
Kapitalna smetka	-11,024	-11,558
Rezidualni stavki	-1,587	-1,262
Primarni pari	25,762	23,367
Gotovi pari vo optek	14,439	13,100
Gotovina vo blagajna	1,374	1,068
Smetki na banki	9,949	9,199
od koi:Zadol `itelna rezerva na devizni depoziti	5,323	5,417

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 6 Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.05	I.06
I. Neto devizna aktiva	89738	80776
<i>Narodna banka</i>	66282	57130
Aktiva	69504	60326
Pasiva	3222	3196
<i>Depozitni banki</i>	23456	23646
Aktiva	37786	37231
Pasiva	14330	13585
II. Neto doma { na aktiva	19545	28414
1. Doma { ni krediti	62382	71691
od koi: pobaruvawa od dr ` avata	-11791	-3271
a) Depozitni banki	81371	82715
-vo denari	64186	65363
Dr ` ava	7118	7672
Kredit i	7115	7669
a) Buxet i ministerstva	7033	7589
b) Fondovi	82	80
v) Instit. na centralnata dr ` avna vlast: sudovi, itn.	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	3	3
Nedr ` aven sektor	57068	57691
Kredit i	51672	52255
<i>Pri lagodeni</i>		
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruvawa	9807	10314
Presmetana nenaplatena kamata	5396	5436
-vo stranska valuta	17185	17352
Dr ` ava	80	81
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruvawa	0	0
Nedr ` aven sektor	17105	17271
<i>Pri lagodeni</i>		
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruvawa	1748	1753
b) Pobaruvawa na Narodna banka od dr ` avata	-18989	-11024
2. Ostanati stavki, neto	-42837	-43277
od koi: pobaruvawa od dr ` avata		
za zamrznati devizni { tedni vlogovi	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-5399	-5439
Ostanato	-37438	-37838

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.05	I.06
M4 Vkupno	109283	109190
M4 (ndr `aven sektor)	108174	108320
M1 (Vkupno)	30034	27933
M1 (ndr `aven sektor)	29663	27699
Gotovi pari vo optek	14439	13100
Depozitni pari (vkupno)	15595	14833
Depozitni pari (ndr `aven sektor)	15224	14599
Depozitni banki	15577	14752
Depozitni pari na ndr `aven sektor	15206	14518
Depozitni pari na dr `avata	371	234
a) Buxet i ministerstva	236	55
b) Fondovi	135	179
v) Instit. na centralnata dr `avna vlast: sudovi, itn.	0	0
Narodna banka - depozitni pari na ndr `aven sektor	18	81
M2 (Vkupno)	104195	104065
M2 (ndr `aven sektor)	103134	103243
Kvazi-depoziti (vkupno)	74161	76132
Kvazi-depoziti (ndr `aven sektor)	73471	75544
Depozitni banki	74161	76132
Ndr `aven sektor	73471	75544
Denari	24364	25614
Stranska valuta	49107	49930
Depoziti na dr `avata	690	588
Denari	689	587
Stranska valuta	1	1
NBRM - kvazi-depoziti	0	0
Nemonetrarni depoziti (vkupno)	5088	5125
<i>Nemonetrarni depoziti vo denari (vkupno)</i>	3105	3159
<i>Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta (vkupno)</i>	1983	1966
Nemonetrarni depoziti (ndr `aven sektor)	5040	5077
<i>Nemonetrarni depoziti vo denari (ndr `aven sektor)</i>	3057	3111
<i>Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta (ndr ` . sektor)</i>	1983	1966
-Depozitni banki	5088	5125
Nemonetrarni depoziti vo denari - ndr `aven sektor	3057	3111
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - ndr ` .sektor	1983	1966
Nemonetrarni depoziti vo denari - Dr `ava	48	48
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - Dr `ava	0	0
-NBM nemonetrarni depoziti (ndr `aven sektor)	0	0
Denari	0	0
Stranska valuta	0	0
Vkupni depoziti	94844	96090
Vkupni depoziti (ndr `aven sektor)	93735	95220

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7

Vkupni depoziti na nebankovni sektor
(vo milioni denari)

	31.01.2006	mesečna promena		godina { na promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vkupni depoziti	80.621	2.110	2,7	12.350	18,1	100,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	75.544	2.073	2,8	12.065	19,0	93,7
- dugoročni	5.077	37	0,7	285	5,9	6,3
2. Spored valuta						
- denarski	28.725	1.304	4,8	4.705	19,6	35,6
- devizni	51.896	806	1,6	7.645	17,3	64,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura	31.01.2006	mesečna promena		godina { na promena	
		godina				
	vo %	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	55.400	1.318	2,4	9.756	21,4
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,9	52.574	1.259	2,5	9.449	21,9
- dugoročni	5,1	2.826	59	2,1	307	12,2
2. Spored valuta						
- denarski	27,8	15.381	604	4,1	3.249	26,8
- devizni	72,2	40.019	714	1,8	6.507	19,4
Vkupni depoziti na pretprijatijata	100,0	23.378	819	3,6	2.508	12,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,5	22.088	833	3,9	2.361	12,0
- dugoročni	5,5	1.290	-14	-1,1	147	12,9
2. Spored valuta						
- denarski	50,2	11.731	694	6,3	1.271	12,2
- devizni	49,8	11.647	125	1,1	1.237	11,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	31.01.2006 godina	mesečna promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	14.599	-625	-4,1	1.379	10,4
- Depozitni pari na naselenie	2.837	-335	-10,6	216	8,2
- Depozitni pari na pretprijatija	9.715	-428	-4,2	901	10,2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	31.01.2006 godina	mesečna promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	69.526	749	1,1	11.694	20,2
<i>Denarski plasmani</i>	52.255	583	1,1	6.231	13,5
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	31.041	408	1,3	150	0,5
-naselenie	21.122	238	1,1	6.025	39,9
<i>Devizni plasmani</i>	17.271	166	1,0	5.463	46,3
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	16.472	118	0,7	5.143	45,4
-naselenie	790	49	6,6	406	2,1 pati

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	31.01.2006 godina	mesečna promena	godišna promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	51,8	0,7	-3,6
- dolgoročni	48,2	-0,7	3,6
sektorska struktura			
- pretprijatija	59,4	0,1	-7,7
- naselenie	40,4	0,0	7,6
- ostanato	0,2	-0,1	0,1
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	26,3	0,0	-13,3
- dolgoročni	73,7	0,0	13,3
sektorska struktura			
- pretprijatija	95,4	-0,2	-0,6
- naselenie	4,6	0,2	1,3
- ostanato	0,1	0,0	-0,8

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Kamatni stapki

	januari 2006 godina	mesečna promena	godišna promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcijite na blagajnički zapisi (28 dena)	7,31	-1,21	-2,7
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari (MBKS)*	7,1	-1,60	-1,0
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,00	-0,10	-0,1
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	5,40	-0,20	0,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

* Se odnesuva na oficijalniot pazar na pari i na bilateralnite trgovawa meju bankite.

Tabela 13

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na odr`uvawe	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
	iznosi vo milioni denari			vo %
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
10.01.2006	450	1.161,30	450	7,40
24.01.2006	500	1.035,80	500	6,96
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
10.01.2006	300	809,8	300	7,61

Izvor: Ministarstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa u Republika Makedonija**Tabela 14**Nadvore { notrgovska razmena u Republika Makedonija
(u milijoni evra)

	I.2006	I.2006		I.2006	
		XII.2005		I.2005	
	iznos	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	257,2	-144,5	-36,0	-15,6	-5,7
Izvoz	101,4	-46,7	-31,5	-11,3	-10,0
Uvoz	155,8	-97,8	-38,6	-4,4	-2,7
Saldo	-54,3	51,1	-48,5	-6,9	14,5

Izvor: Državni zavod za statistiku u Republika Makedonija; presmetkite u evra se izvršeni u Narodna banka u Republika Makedonija.

Tabela 15Deset najvećih trgovačkih partneri u Republika Makedonija u januaru 2006. godine
(u milijoni evra)

	Obim u stokovnu razmenu		Učestvo		Učestvo		Pokrivenost u uvozu i izvozu	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%
REPUBLIKA MAKEDONIJA	257,2	100,0	101,4	100,0	155,8	100,0	65,1	
od toga:								
Germanija	39,0	15,2	21,8	21,5	17,2	11,0	127,1	
Srbija i Crna Gora	28,6	11,1	18,6	18,3	10,0	6,4	186,5	
Grcija	27,4	10,6	13,3	13,1	14,1	9,0	94,1	
Rusija	26,3	10,2	1,5	1,5	24,8	15,9	6,1	
Italija	20,9	8,1	12,2	12,0	8,7	5,6	139,4	
Bugarija	12,9	5,0	3,8	3,8	9,1	5,9	41,9	
Turcija	9,2	3,6	3,8	3,8	5,4	3,4	71,6	
Hrvatska	9,2	3,6	6,4	6,3	2,8	1,8	225,0	
Slovenija	7,6	2,9	1,7	1,7	5,9	3,8	28,9	
Kina	7,3	2,8	0,0	0,0	7,3	4,7	0,1	
Vkupno (10 najvećih partneri)	188,3	73,2	83,1	81,9	105,2	67,5	79,0	

Izvor: Državni zavod za statistiku u Republika Makedonija; presmetkite u evra se izvršeni u Narodna banka u Republika Makedonija.

Tabela 16

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristeni sredstva		Plateni obvrski	
	31.12.2005	31.01.2006	XII-2005	I-2006	XII-2005	I-2006
Oficijalni kreditori	1.065,8	1.045,4	32,9	0,9	6,5	16,0
od toa:						
Multilateral	891,8	882,3	32,0	0,1	4,5	4,0
MMF	52,7	52,0	0,0	0,0	1,1	0,0
MBOR	210,4	207,0	24,9	0,0	2,5	1,8
MFK	5,1	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	307,1	303,2	1,1	0,1	0,2	0,5
EIB	118,4	118,3	3,0	0,0	0,1	0,0
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,2	0,0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,8	16,8	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	74,2	73,0	2,9	0,0	0,0	1,4
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,3	0,2
MFRZ	11,0	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilateral	174,0	163,1	0,9	0,8	2,1	12,0
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	102,3	91,8	0,0	0,0	0,0	11,2
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklueni krediti	65,1	64,7	0,9	0,8	2,0	0,8
Privatni kreditori	772,2	579,6	151,9	2,4	6,1	197,9
od toa:						
Londonski klub	188,5	0,0	0,0	0,0	0,0	188,6
Ostanati privatni kreditori	583,7	579,6	151,9	2,4	6,1	9,3
Banki i finansiski institucii	368,8	364,7	151,0	0,0	2,6	7,2
Nefinansiski privaten sektor	215,0	214,9	0,9	2,4	3,5	2,1
VKUPNO	1.838,0	1.625,0	184,9	3,4	12,6	213,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 17

Bilans na sostojba na NBRM na 31.01.2006 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	60,326	Primarni pari	17,950
Pobaruwawa od javniot sektor	3,911	Instrumenti na NBRM	10,413
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	1,080	Ograni~eni depoziti	241
Ostanata aktiva	4,211	Devizni obvrski	3,196
		Depoziti na javen sektor	16,243
		Kapitalni smetki	11,558
		Ostanata pasiva	9,927
Vkupno	69,528	Vkupno	69,528

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.